

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/57/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8721201163
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8721201163.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Ingrid Kalinákovej, vo veci starostlivosti o mal. dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, dieťa rodičov C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom zariadenie núdzového bývania s utajenou adresou, korešpondenčná adresa: E., F. G. XXX, XXX XX H., zast. JUDr. Martou Dachovou, advokátska kancelária JUDr. Budziková & Dachová, s.r.o., so sídlom Nám. sv. Egídia 41/95, 058 01 Poprad a I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/X, XXX XX A. J., zast. splnomocnenou zástupkyňou K. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX/X, XXX XX A. J., v konaní začatom na návrh matky o úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu a návrhu otca o úpravu styku, za účasti okresného prokurátora v Poprade, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 10P/45/2021-316 zo dňa 11.1.2022, takto

rozhodol:

I. Odmietá odvolanie proti výroku IV.

II. V prevyšujúcej časti rozsudok zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Matka mal. sa podaným návrhom domáhala úpravy rodičovských práv a povinností voči mal. A..

Okresný súd rozsudkom zo dňa 11.1.2022 rozhodol cit.:

„I. Z v e r u j e mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

II. Z a v ä z u j e otca prispievať na výživu mal. A. sumou 130,- eur mesačne od 1.1.2022 , ktoré je otec povinný platiť do rúk matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

III. V prevyšujúcej časti návrh matky zamietá.

IV. Konanie o návrhu otca o úpravu styku s mal. dieťaťom vylučuje na samostatné konanie.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

Proti rozsudku podal odvolanie otec mal. A..

Kolíznym opatrovník, matka mal. vo svojich písomných vyjadreniach navrhli rozsudok potvrdiť.

Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 CSP, v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Otec napáda výrok o zverení mal. A. do osobnej starostlivosti matky. Súd výrokom I. napadnutého rozsudku zveril mal. A. do osobnej starostlivosti matky. Výrok neobsahuje úpravu zastupovania a spravovania majetku maloletého. Rodičia zastupujú mal. dieťa a spravujú jeho majetok v zmysle ust. § 31 ods. 1, § 32 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „Zákon o rodine“). Činia tak v rámci zákonom daného rozsahu rodičovských práv a povinností. Iba vo vážnych a odôvodnených prípadoch je možné pre výkon zastupovania a správy majetku maloletého určiť len jedného rodiča. Ide o výnimočný prípad, pričom úvaha súdu, pre ktorú tak učiní, musí byť riadne odôvodnená. Odvolací súd má za to, že pri úprave zverenia mal. do starostlivosti jedného z rodičov, prípadne do striedavej starostlivosti oboch rodičov podľa § 36 Zákona o rodine je vždy namieste aj úprava zastupovania a spravovania majetku maloletého, tak ako je to analogicky pri úprave rodičovských práv v prípade rozvodu manželstva (§24, ods. 1 Zákona o rodine).

Nie je zrejmé, na základe akých úvah dospel k určeniu výživného vo výške 130 Eur mesačne. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti sú riadené vyšetrovacou zásadou a je povinnosťou súdu vyhľadať a vykonať dôkazy na preukázanie objektívneho stavu pre určenie výšky výživného zohľadniac pri tom všetky zákonné kritériá pre jeho určenie bez ohľadu na návrh oprávneného rodiča v súlade so zásadou ochrany záujmu mal. detí. Zdá sa, že súd na túto svoju povinnosť v prejednávanej veci úplne rezignoval. Súd pri určení výšky výživného vychádzal z ničím nepreukázaného tvrdenia samotného otca o jeho príjme 900 Eur a na strane dieťaťa sa súd obmedzil na všeobecné konštatovanie o cenách energií, poplatkov a nájomného. Takýmto spôsobom odôvodnená výška súdom určeného výživného je nielen nedostatočná, ale je aj rozporná so zákonnými kritériami pre určenie výživného a s povinnosťou súdu v konaniach starostlivosti o mal. deti zistiť a vyhodnotiť skutočný stav veci. Pre potreby ustálenia výšky príjmu otca je potrebné vykonať dokazovanie, napr. lustrum v sociálnej poisťovni, vypočut' otca pre potreby zistenia jeho možností a schopností, aké sú jeho možnosti uplatnenia sa na trhu práce, jeho kvalifikácia, história pracovnej praxe, zdravotný stav. V prípade, ak súd vykonaným zisťovaním dospeje k záveru, že ponuky na trhu práce, resp. platové ohodnotenie zamestnancov na rovnakých pracovných pozíciách je vyššie než to, ktoré otec dosahuje, bude vychádzať z jeho možností a schopností (§ 75, ods. 1 Zákona o rodine). Aj v takomto prípade je potrebné ustáliť konkrétnu výšku potenciálneho príjmu, z ktorej súd pri určení výšky výživného vychádza. Je taktiež potrebné zistiť majetkové pomery povinného. Odvolací súd pre účely porovnania spravodlivej výšky výživného podporne poukazuje aj na tabuľky výživného, ktoré vo svojej rozhodovacej činnosti pre takéto porovnanie aplikuje.

Vo vzťahu k určeniu začiatku vyživovacej povinnosti od 1.1.2022, odvolací súd konštatuje, že vôbec nerozumie odôvodneniu v bode 15. napadnutého rozsudku. Návrh na určenie výživného bol matkou podaný dňa 28.8.2018.

Podľa § 77, ods.1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Vo veciach určenia výživného je pravidlom, že výživné sa určuje od podania návrhu na takéto určenie na súd. Nie je pravidlom, aby sa výživné určovalo len od času rozhodovania súdu do budúca. Takýto postup by mohol byť v rozpore so záujmom mal. dieťaťa najmä v prípadoch, ak si rodič povinný z výživného svoju vyživovaciu povinnosť neplní vôbec, alebo ju neplní riadne. Súd si zrejme pomýlil určenie výživného od podania návrhu na súd s určením výživného podľa tretej vety § 77, ods. 1 Zákona o rodine, ktoré v prípade výživného pre maloleté deti umožňuje priznanie spätného výživného za obdobie max. tri roky pred podaním návrhu na jeho určenie na súd, ak na to existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Matka nemusí súdu preukazovať dôvody hodné osobitného zreteľa pre určenie výživného od podania návrhu na súd do budúca, ako to mylne uvádza súd vo svojom odôvodnení. Takáto úvaha

súdu je nesprávna, neodôvodnená a rozporná so záujmom mal. dieťaťa. V prípade, ak má súd za to, že za obdobie od podania návrhu do času rozhodovania súdu je namieste určenie vyživovacej povinnosti v nižšej výške, nič mu nebráni takýto záver premietnuť do výroku rozhodnutia, rovnako aj v prípade, že otec plnil vyživovaciu povinnosť na základe nariadeného neodkladného opatrenia a súd má za to, že táto výška bola postačujúca, premietne túto skutočnosť do výroku o dlžnom výživnom.

Nepreskúmateľnosť je potrebné skonštatovať aj vo vzťahu k výroku, ktorým súd vylúčil konanie v časti úpravy styku na samostatné konanie. Úprava styku s mal. dieťaťom je integrálnou súčasťou rozhodovania súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností podľa § 36, ods.1 Zákona o rodine. Taktiež je potrebné rozsah a formu styku brať do úvahy pri rozhodovaní o výške výživného (výdavky na cestovanie do miesta styku, rozsah osobnej starostlivosti o dieťa počas styku, atď.) Vylúčiť konanie o styku za takejto situácie na samostatné konanie je preto podľa názoru odvolacieho súdu neúčelné a komplikujúce objektívne posúdenie všetkých rozhodných skutočností pre spravodlivé rozhodnutie súdu o komplexnej úprave rodičovských práv a povinností, najmä pre posúdenie vyššie spomenutých kritérií pre určenie výšky výživného. Je namieste konanie o úpravu styku opätovne spojiť s konaním o úprave rodičovských práv a povinností a o určení výživného a v prípade, ak je potrebné v konaní vykonať ďalšie dokazovanie, je vhodné pomery dočasne upraviť nariadením neodkladného opatrenia, resp. zmenou už nariadeného neodkladného opatrenia tak, aby bola zachovaná ochrana záujmu dieťaťa na zabezpečení jeho výživného a stretávaní sa s nerezidentným rodičom v dostatočnej miere na to, aby nedošlo k narušeniu ich vzájomných citových väzieb.

Keďže súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku nedostatočne vysporiadal s elementárnymi predpokladmi pre úpravu zastupovania, určenia výživného a styku, založil tým jeho nepreskúmateľnosť.

Z tohto dôvodu pristúpil odvolací súd k zrušeniu aj tejto napadnutej časti rozsudku postupom vyplývajúcim z ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP. Zvoleným procesným postupom odvolací súd usiloval o zachovanie dvojinstančnosti súdneho konania a súčasne o materiálne naplnenie práva účastníkov konania na súdnu ochranu.

Po vrátení veci je úlohou súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie so zameraním sa na určenie výšky výživného posúdením všetkých relevantných zákonných kritérií pre jeho priznanie (§ 75, ods. 1 ZoR). Súd pre potreby určenia výšky výživného zohľadní aj rozsah osobnej starostlivosti otca v čase styku. Súd rozhodne o zročnom výživnom od podania návrhu. Súd okrem zverenia mal. A. upraví aj zastupovanie a spravovanie majetku v bežných veciach. Po doplnení dokazovania súd opätovne vo veci rozhodne, pričom svoje rozhodnutie súd odôvodní podľa požiadaviek zákonodarcu, uvedených v ust. § 220 ods. 2 CSP a v zmysle hmotnoprávných kritérií, ktoré ukladá predovšetkým zákon o rodine.

V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o trovách prvoinstančného, ako aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).